

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Václava Roučky a soudců JUDr. Petra Kuchynky a Mgr. Jaroslava Škopka v právní věci **žalobkyně: V.T.L.**, narozena ..., státní příslušnost Vietnamská socialistická republika, bytem v ČR ..., zastoupené *Mgr. Markem Čechovským, advokátem, se sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1*, proti **žalované: Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**, se sídlem, nám. Hrdinů 1634/3, Praha 4, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 5. 2017 č. j. MV-49450-4/SO-2017,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců ze dne 25. 5. 2017 č. j. MV-49450-4/SO-2017, a rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky, ze dne 28. 2. 2017 č. j. OAM-3688-51/ZR-2011, se zrušují a věc se vrací k dalšímu řízení žalované.
- II. Žalovaná je povinna nahradit žalobkyni náklady řízení ve výši 12.228 Kč k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Marka Čechovského, do jednoho měsíce od právní moci tohoto rozsudku.

O d ů v o d n ě n í

I.

Předmět řízení

Žalobou napadeným rozhodnutím žalovaná Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců (dále jen „žalovaná“) zamítla odvolání žalobkyně a potvrdila rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky č. j. OAM-3688-51/ZR-2011 ze dne 28. 2. 2017 (dále též „prvoinstanční rozhodnutí“), kterým byla dle ust. § 87l odst. 1 písm. c) zákona č.

326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) žalobkyni zrušena platnost povolení k trvalému pobytu na území České republiky a byla zároveň jí byla stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území České republiky.

II. Žaloba

Žalobkyně v žalobě uvedla, že žalovaná na situaci žalobkyně nepřiléhavým způsobem aplikovala zákonná ustanovení a dopustila se zásadních chyb v aplikaci a výkladu právních norem.

Žalobkyně namítala, že nebyla vyrozuměna o předvedení jejího bývalého manžela, čímž byla zkrácena na svých procesních právech ve smyslu ust. § § 4 odst. 3, odst. 4 a § 51 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád (dále též „správní řád“), protože se nemohla výsledku zúčastnit a klást vyslýchanému (bývalému manželovi) otázky. Z judikatury správních soudů vyplývá, že nevyrozumění o předvedení k výsledku je natolik závažné pochybení, že způsobuje nezákonnost rozhodnutí.

Žalobkyně dále uvedla, že správní orgány postupovaly nezákonně, když výpovědi bývalého manžela žalobkyně nadřazují výpovědím žalobkyně. To, že byly ve výpovědích žalobkyně a jejího bývalého manžela rozpory by mělo být podnětem k dalšímu řádnému zjišťování skutkového stavu (jak mj. navrhovala žalobkyně) a nikoliv podnět správním orgánům, aby si vybraly tu verzi příběhu, která je pro ně ve vedeném řízení přívětivější. Žalobkyně připomněla, že její bývalý manžel nebyl pravomocně odsouzen, jeho výpověď v trestním řízení obsahující doznání mohla být taktikou bývalého manžela a jeho právního zástupce, jak docílit zastavení trestního řízení. V trestním řízení neexistuje pravomocný odsuzující rozsudek, který by bylo možné považovat za pravomocné dokázání viny bývalého manžela žalobkyně, resp. žádná listina veřejného charakteru, ze které by prokázání naplnění správními orgány namítané skutkové podstaty vycházelo. Žalovaná tak pochybila, pokud bez dalšího skutkového zjištění vyzdvihovala význam výpovědí bývalého manžela žalobkyně a dovodila prokázání naplnění skutkové podstaty obcházení zákona o pobytu cizinců.

Jelikož se jedná o řízení vedené z moci úřední, mají správní orgány povinnost nejen postupovat v souladu se zásadou materiální pravdy (§ 3 správního řádu), ale také v souladu s § 50 odst. 3 a odst. 4 správního řádu, tedy zjišťovat jak okolnosti ve prospěch, tak v neprospěch žalobkyně. Správní orgány obou stupňů však cíleně ignorovaly výpověď i vyjádření žalobkyně a účelově veškeré skutkové okolnosti vykládaly v její neprospěch, ignorovala její tvrzení (např. že se setkali již před svatbou, bez zprostředkování, vyloučení finanční úplaty za sňatek), překrucovala skutkový stav (žalobkyni v době sňatku nebylo uloženo vyhoštění, k rozvodu došlo až v roce 2014).

Žalobkyně namítala, že se správní orgány dostatečně nevypořádaly s její námitkou neprovedení navržených důkazů. Není možné, aby žalovaná odůvodňovala odmítnutí důkazního návrhu s odůvodněním, že jí není známo, jaké skutečnosti, by takovým návrhem měly být prokázány. To je v příkrém rozporu se zásadními procesními pravidly správních řízení. Žalobkyně jako účastnice řízení má právo navrhopvat důkazy, činit návrhy, vyjadřovat svá stanoviska. Žalobkyně navrhla provedení důkazu výsledkem své osoby a výsledkem svého

druha a dále výslech svého bývalého manžela, neboť ten provedený je dle jejího názoru procesně nepřipustný. Správní orgány mohou odmítnout provedení navrženého důkazu pouze, pokud byl skutkový stav zjištěn v souladu s ust. § 3 správního řádu, čehož však správní orgán rozhodně nedostál.

Žalobkyně dále uvedla, že napadané rozhodnutí představuje nepřiměřený zásah do jejího rodinného a soukromého života. Žalovaná pouze přebrala argumentaci správního orgánu I. stupně, aniž by se dostatečným způsobem vypořádala s konkrétními námitkami žalobkyně, čímž se navíc dopustila porušení § 89 odst. 2 a § 68 odst. 3 správního řádu a způsobila nepřezkoumatelnost svého rozhodnutí. Žalobkyně v souvislosti s nepřiměřeností rozhodnutí odkázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 68/2012 ze dne 6. 8. 2013, ve kterém Nejvyšší správní soud uvedl: „*V této souvislosti zdejší soud připomíná, že přezkum rozhodnutí o zrušení povolení k pobytu (či rozhodnutí o správním vyhoštění) je z povahy věci intenzivnější než přezkum rozhodnutí o neudělení povolení k pobytu (či rozhodnutí o neudělení vstupu na území), neboť v prvním případě jde o daleko závažnější zásah do práv jednotlivce.*“ Žalobkyně žije na území České republiky již od roku 2004, tedy 13 let a za tu dobu si zde vytvořila silné sociální, kulturní a ekonomické vazby. Na území České republiky žije ve společné domácnosti se svým druhem, který má na povolení k trvalému pobytu a zároveň měl v době řízení správního orgánu prvního i druhého stupně žádost o udělení českého státního občanství, která mu byla následně schválena. Tento aspekt žalovaná i správní orgán prvního stupně naprosto účelově ignorovaly. Žalovaná navíc naprosto degradovala vážnost vztahu žalobkyně a jejího druha, když uvedla, že tento je možné dále realizovat. Rozhodnutím o zrušení povolení k pobytu je faktickým nuceným vycestováním. Vzhledem k nedostatečné kapacitě zastupitelského úřadu v Hanoji a nefunkčnosti a nezákonnosti systému Visapoint, kterou se zabývá jak rozšířený senát Nejvyššího správního soudu, Veřejný ochránce práv i Bezpečnostní informační služba, pak vycestování žalobkyně představuje i několikaleté odloučení od jejího druha, resp. budoucího manžela, který je navíc českým občanem. Žalovaná se naprosto v rozporu s veškerými nároky kladenými neodůvodnění rozhodnutí omezila na tvrzení, že vycestování žalobkyně nebude ve vztahu k jejímu druhovi nepřiměřené. Žalovaná dále naprosto snižuje významnost ekonomických vazeb žalobkyně na území, aniž by o jejím podnikání cokoliv zjistila. Žalovaná ignorovala námitku, že odůvodňování přiměřenosti dopadu rozhodnutí do ekonomické sféry žalobkyně tím, že její podnikání může převzít její druh je pak dalším dokladem nedostatečně zjištěného skutkového stavu, neboť druh žalobkyně je zaměstnán a vzhledem k tomu samozřejmě není možné, aby zároveň pracoval na plný úvazek ve svém zaměstnání a dále přebíral celou živnost žalobkyně. Žalovaná se omezila pouze na tvrzení, že druh žalobkyně je společníkem a jednatelem společnosti a že mu nic nebrání činnost žalobkyně převzít, aniž by reálně zjišťovala, co je náplní činnosti žalobkyně.

Správní orgány rozhodovaly na základě domněnky, že přítomnost tlumočníka na výslechu svědčí o neintegrovanosti žalobkyně do majoritní společnosti. Žalobkyně v této souvislosti uvedla, že právo využít v řízení před orgány veřejné moci svého mateřského jazyka je ústavně zaručeným právem, které vyplývá nejen z Listiny základních práv a svobod, ale též z mezinárodních závazků České republiky. Vykládání jeho využití v neprospěch žalobkyně je naprosto nepřipustné.

Žalovaná také nijak nereflektovala námitku, že je naprosto nepřipustné odůvodňovat

přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení povolení k trvalému pobytu možností realizace pobytu jiným pobytovým oprávněním. V této souvislosti odkázala na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu č. j. 8 As 68/2012 ze dne 6. 8. 2013, ve kterém je uvedeno: „... rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu je nutné zkoumat z hlediska přiměřenosti zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince způsobeného zrušením trvalého pobytu. Mělo-li by platit, že zásah je přiměřený, pokud si cizinec může požádat o udělení nižšího pobytového statusu ..., pak by rozhodnutí o zrušení trvalého pobytu bylo z hlediska zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince nelogicky přiměřené vždy, neboť zákon o pobytu žádosti o nižší pobytový status nebrání...“ Žalobkyně dále poukázala na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 81/2016 - 33 ze dne 25. 5. 2016, ve kterém tento judikuje, že přiměřenost dopadů rozhodnutí je nutné zkoumat nejen ve vztahu k účastníkům řízení, ale také jejich rodinným příslušníkům a dále, že možné dopady rozhodnutí je třeba nejprve jasně vymezit a až následně je poměřit s veřejným zájmem či nezákonným chováním žadatelů. Žalovaná však postupovala i v rozporu s takovýmto požadavkem.

Žalobkyně dále namítala na nesprávný odkaz na zásady občanského práva v předmětném správním řízení, tedy řízení v oblasti veřejného práva, které je vystaveno na diametrálně odlišných základech a zásadách.

Vzhledem k výše uvedenému žalobkyně navrhla, aby soud zrušil napadené rozhodnutí a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III. Vyjádření žalované

Žalovaná ve svém vyjádření k žalobě ze dne 24. 7. 2017 uvedla, že se ztotožňuje se skutkovými zjištěními i právní kvalifikací předcházejících rozhodnutí správních orgánů obou stupňů a v podrobnostech odkázala na odůvodnění napadeného rozhodnutí a na spisový materiál. Žalovaná ve svém rozhodnutí uvedla, že účelovost jednání je dostatečně zřejmá jak z doznání bývalého manžela, tak i ze samotné výpovědi žalobkyně, kdy dotyčná při výsledku nebyla schopna uvést základní údaje o svém bývalém manželovi, a to jeho příjmení, a uvedla nesprávný rok jeho narození, a to i navzdory tomu, že se s ním na podzim roku předcházejícího jejímu výsledku rozvedla. Žalobkyně a její bývalý manžel se neshodli v celé řadě dalších věcí zejména v okolnostech jejich prvního setkání, důvodu svatby a existenci společného soužití. Žalobkyně při výsledku uvedla, že nevěděla, zda její bývalý manžel někde v době sňatku pracoval, což svědčí o neznalosti základní důležité informace o ekonomické aktivitě jejího bývalého manžela v době jejich sňatku. O účelovosti uzavřeného sňatku svědčí i skutečnost, že žalobkyně a její bývalý manžel nemluvili společným jazykem. Žalovaná má rovněž z doznání bývalého manžela za to, že se žalobkyně a její bývalý manžel před svatbou nikdy nesetkali a že bývalý manžel obdržel za uzavření sňatku s žalobkyní finanční částku. Kromě doznání bývalého manžela svědčí o účelovosti uzavřeného manželství i již výše uvedená neznalost příjmení bývalého manžela, špatně uvedený rok jeho narození a neznalost jeho výdělečných aktivit v době uzavření sňatku, jakož i rozpor mezi žalobkyní a jejím bývalým manželem ve věci zásadních okolností jejich vztahu. O tom, že žalobkyně uzavřela účelové manželství, svědčí rovněž skutečnost, že žalobkyně uzavřela sňatek v době, kdy s ní bylo ze strany orgánů činných v trestní věci vedeno trestní řízení na základě toho, že dne 29. 10. 2006 byla chycena při prodeji zboží neoprávněně označeného ochrannou známkou, k níž

přísluší výhradní právo jinému, o čemž svědčí její odsouzení za spáchání úmyslného trestného činu rozsudkem Okresního soudu v Děčíně č. j. 4 T 41/2007-86 ze dne 29. 5. 2009. Pravomocné odsouzení za spáchání úmyslného trestného činu je důvodem pro naplnění skutkové podstaty ustanovení § 37 odst. 1 písm. a) zákona o pobytu cizinců, jež je důvodem pro neprodloužení platnosti povolení k dlouhodobému pobytu i důvodem pro jeho zrušení. Žalobkyně tedy měla důvod, vzhledem k jí spáchanému úmyslnému trestnému činu, k uzavření účelového sňatku s bývalým manželem, neboť jí reálně hrozila ztráta pobytového oprávnění. Jako na manželku občana České republiky, držící z tohoto titulu povolení k trvalému pobytu, se na žalobkyni výše uvedený důvod ke ztrátě pobytového oprávnění již nevztahoval.

Žalovaná navrhl, aby byla žaloba zamítnuta.

IV. Posouzení věci krajským soudem

Krajský soud při přezkouvání rozhodnutí vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů, kterými bylo rozhodnutí správního orgánu řádně a včas napadeno (§ 75 odst. 1 a 2 s.ř.s.).

Zákonnost rozhodnutí krajský soud přezkoumával ve vazbě na příslušná procesní ustanovení zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu, jejichž porušení se žalobce dovolával a dále ve vztahu k příslušným hmotněprávním ustanovením zák. č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky.

Žalobu shledal krajský soud důvodnou.

Z obsahu správního spisu vyplývají pro posouzení věci následující právně významné skutečnosti. Žalobkyně pobývala od 20. 8. 2007 na území České republiky na základě povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení rodiny s občanem České republiky. Součástí správního spisu je usnesení Okresního soudu v Liberci sp. zn. 37 T 305/2009-101 ze dne 25. 1. 2010, kterým bylo zastaveno trestní stíhání bývalého manžele žalobkyně, J.K., nar. ..., který byl obviněn z toho, že dne 28. 7. 2007 za částku 10.000 Kč uzavřel sňatek s žalobkyní za účelem legalizace jejího pobytu na území České republiky. Na základě tohoto usnesení prvostupňový orgán (Ministerstvo vnitra ČR) zahájil ve věci pobytu žalobkyně řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu, dle ust. § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců. Rozhodnutím č. j. OAM-3688-7/ZR-2011 ze dne 24. 1. 2012 správní orgán I. stupně zrušil žalobkyni podle ust. § 87l odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců platnost povolení k trvalému pobytu. Toto rozhodnutí bylo následně pro nepřezkoumatelnost zrušeno rozhodnutím žalované ze dne 25. 2. 2014 č. j. MV-33940-3/SO-2012 a věc byla vrácena správnímu orgánu I. stupně k novému projednání za účelem doplnění dokazování.

Součástí spisu je protokol o výsledku žalobkyně ze dne 20. 8. 2015, do kterého žalobkyně za přítomnosti svého zástupce a tlumočníka do jazyka vietnamského uvedla, že má dvě dcery žijící ve Vietnamu. Do České republiky přicestovala na konci roku 2004 s tím, že

zde měla povolení k pobytu za účelem podnikání. Žalobkyně podniká, prodává ve večerce. Od roku 2008 má žalobkyně povolení k trvalému pobytu za účelem sloučení s občanem ČR. S doklady pro vyřízení žádosti o povolení k trvalému pobytu žalobkyni pomáhal její manžel J., na jehož příjmení si nevzpomíná. Žalobkyně uvedla, že od listopadu roku 2014 je rozvedená s tím, že již před manželstvím s českým občanem byla od roku 1999 vdaná za manžela ve Vietnamu, který však zemřel. Od roku 2010, tj. 5 let, má vztah s panem N.H.C., se kterým bydlí ve společné domácnosti. Žalobkyně při výslechu uvedla, že se s bývalým manželem, J.K., seznámila v květnu roku 2007 v restauraci v Liberci nacházející se vedle obchodní centra Fórum, asi 100 m od vietnamské tržnice. S bývalým manželem se seznámili sami, bez cizí pomoci, přestože umí jen vietnamsky a částečně česky, rozuměla mu, avšak ona mluvila jen málo, ale domlouvali se za pomoci rukou. Žalobkyně vypověděla, že neví, kde pan K. žije, ani čím se živí. Minulé zaměstnání pana K. také neví, ale myslí, že žil ze sociální podpory. Jako důvod sňatku s panem K. žalobkyně uvedla dosažení lepší práce a morální oporu po smrti prvního manžela. Svatbu organizovala sama žalobkyně s panem K. a konala se na obecním úřadu v Chrástavě a její náklady nesli společně. Na obřad přijelo asi 10 lidí, především kamarádky žalobkyně. Ze strany manžela tam byla pouze jeho sestra, rodiče tam nebyli. Po obřadu neproběhla žádná hostina, svatebčané šli domů. Snubní prsteny manželé neměli. S panem K. žalobkyně dle jejího vyjádření bydlela po svatbě cca měsíc v bytě v Liberci. Žalobkyně nakupovala, uklízela, myla nádobí. Nájem platil pan K. Žalobkyně se ze společné domácnosti odstěhovala proto, že zjistila, že pan K. nemá práci ani peníze a žalobkyně musela jít shánět práci, jelikož potřebovala zaplatit sociální a zdravotní pojištění. Jiné důvody pro odstěhování nebyly. O osobě pana K. uvedla, že je mladší od 12 let, narodil se r. 1982. S jeho rodiči se nikdy neviděla, pouze se viděla s jeho sestrou, která byla na svatbě. Zda má trestní minulost, neví. Žalobkyni nebylo známo, z jakého důvodu se pan K. v trestním řízení priznal, že obdržel 10.000 Kč za uzavřený sňatek s žalobkyní.

Z úředního záznamu ze dne 30. 9. 2015 a z předvolání založených ve spisu vyplývá, že se správní orgán opakovaně (tříkrát) pokoušel předvolat k výslechu svědka pana J.K., kterému se však předvolání nedařilo doručit. Z tohoto důvodu správní orgán nechal ve smyslu ust. § 60 správního řádu svědka za účelem provedení výslechu dle ust. § 55 správního řádu předvést. Se svědkem byl dne 14. 10. 2015 proveden výslech, o němž byl sepsán protokol. Při výslechu nebyla přítomna žalobkyně ani její zástupce. Svědek uvedl, že se s žalobkyní seznámil v Liberci v letech 2003 nebo 2004 přes jeho známého, pana M., resp. přes jednoho Vietnamce, který domluvil, že za částku cca 10.000 Kč nebo 20.000 Kč domluví účelový sňatek mezi svědkem a žalobkyní. Žalobkyně potřebovala sňatek k získání pobytového oprávnění. Svědek dále uvedl, že se s žalobkyní poprvé viděl až v den svatby na radnici a že svatbu podstoupil z důvodu slíbené finanční odměny. Svatba proběhla v červenci 2007. Za sňatek byla svědkovi neznámým Vietnamcem v Chrástavě po obřadu vyplacena odměna 10.000 - 20.000 Kč. Žalobkyni od té doby nikdy více neviděl ani s ní nebydlel ve společné domácnosti. Při výslechu pan K. dále uvedl, že byl v minulosti asi osmkrát souzen za krádeže. Za napomáhání nelegálnímu pobytu na území souzen nebyl. Za tento skutek byl pouze stíhán v souvislosti s účelovým sňatkem s žalobkyní, avšak od trestu bylo nakonec upuštěno, ačkoli byl skutek prokázán. V současné době je již rozvedený.

Žalobkyně byla přípisem správního orgánu I. stupně ze dne 14. 10. 2015 vyrozuměna o provedeném výslechu svědka a rovněž jí byla dána možnost nahlédnout do spisu před vydáním rozhodnutí ve věci. Ve vyjádření ze dne 29. 2. 2016 žalobkyně navrhovala důkaz

účastnickou výpovědí, dále navrhovala opakovat důkaz výsledkem svědka J.K. a rovněž provedení důkazu výsledkem svého současného druhu.

Ke správnímu spisu byl v dané věci připojen trestní spis Okresního soudu v Liberci sp. zn. 34 T 305/2009, který byl veden v trestním řízení vedeném proti J.K., který byl obviněn z trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území České republiky dle ust. § 171d odst. 1 trestního zákona. Součástí trestního spisu je mimo jiné protokol o výsledku podezřelého J.K., ze dne 7. 12. 2009 a usnesení Okresního soudu v Liberci ze dne 25. 1. 2010 č. j. 34 T 305/2009-101, kterým bylo trestní stíhání pana J.K. podle ust. § 314c odst. 1 písm. b) trestního řádu z důvodu u § 172 odst. 2 písm. a) trestního řádu zastaveno, jelikož by po projednání věci přicházelo v úvahu užití § 37 trestního zákona, tedy upuštění od uložení souhrnného trestu.

Součástí správního spisu je dále rozsudek Okresního soudu v Děčíně ze dne 29. 5. 2009 č. j. T 41/2007-86, kterým byla žalobkyně uznána vinnou ze spáchání trestného činu porušování práv k ochranné známce, obchodnímu jménu a chráněnému označení původu dle ust. § 150 odst. 1 trestního zákona, za což ji byl uložen trest odnětí svobody v trvání 6 měsíců s podmíněným odkladem na zkušební dobu 18 měsíců.

Správní orgán I. stupně na základě výše uvedeného vydal dne 28. 2. 2017 č. j. OAM-3688-51/ZR-2011 rozhodnutí, kterým byla dle ust. § 87l odst. 1 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „zákon o pobytu cizinců“) žalobkyni zrušena platnost povolení k trvalému pobytu na území České republiky a byla zároveň jí byla stanovena lhůta 30 dnů k vycestování z území České republiky.

Proti prvostupňovému rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, které bylo žalovanou rozhodnutím ze dne 25. 5. 2017 č. j. MV-49450-4/SO-2017 (žalobou napadeným rozhodnutím) zamítnuto a prvostupňové rozhodnutí bylo potvrzeno.

S námitkami žalobkyně se soud vypořádal následujícím způsobem:

Žalobkyně v žalobě v první řadě tvrdila, že v řízení bylo porušeno ust. § 4 odst. 3 a 4, § 51 odst. 2 správního řádu o provádění dokazování resp. o povinnosti vyrozumět účastníka řízení o prováděném úkonu, a to tím, že byl ve správním řízení proveden výslech svědka, o kterém nebyla žalobkyně s dostatečným předstihem vyrozuměna, nemohla se tohoto výslechu účastnit a pokládat svědkovi otázky, přičemž tímto postupem bylo zasaženo do základních procesních práv žalobkyně. Při posuzování této zásadní tvrzené vady řízení vycházel krajský soud z předmětu řízení před správním orgánem, kterým bylo řízení zahájené z moci úřední o zrušení a zániku platnosti povolení žalobce k trvalému pobytu. Toto řízení bylo vedeno na podkladě § 87l odst. 1 písm. c) zák. o pobytu cizinců, podle kterého ministerstvo rozhodnutím zruší povolení k trvalému pobytu, jestliže držitel tohoto povolení se dopustil obcházení tohoto zákona s cílem získat povolení k trvalému pobytu, zejména pokud účelově uzavřel manželství nebo jeho účelově prohlášeným souhlasem bylo určeno otcovství. Při posouzení důvodnosti této žalobní výtky vycházel krajský soud z obsahu správního spisu uvedeného shora.

Podle ust. § 51 odst. 1 správního řádu platí, že k provedení důkazů lze užít všech důkazních prostředků, které jsou hodné ke zjištění stavu věci a které nejsou získány nebo

provedeny v rozporu s právními předpisy. Jde zejména o listiny ohledání, svědeckou výpověď a znalecký posudek. Podle § 51 odst. 2 správního řádu o provádění důkazů mimo ústní jednání musí být účastníci včas vyrozuměni, nehrozí-li nebezpečí z prodlení. Tuto povinnost nemá správní orgán vůči účastníkovi, který se vzdal práva účasti při dokazování.

Krajský soud k uvedenému konstatuje, že účastník řízení má právo být přítomen u provádění důkazů zejména výslechu svědků, což účastníkovi garantuje možnost klást svědkům dotazy, vyjadřovat se k výpovědi svědka jako k jednomu z rozhodujících důkazů v řízení prováděných a zvolit vlastní procesní obranu. Krajský soud rovněž uvádí, že akceptuje právo správního orgánu nepřistoupit k vyrozumění účastníka řízení o provádění důkazu mimo ústní jednání, pokud hrozí nebezpečí z prodlení. Jak vyplývá z obsahu správního spisu, průběh řízení nedokládá, že by v rámci provádění důkazů výsledkem J.K. dne 14. 10. 2015 hrozilo nebezpečí prodlení, které by reálně mohlo způsobit, že provedení výslechu svědka dne 14. 10. 2015 by bylo neodkladné a jeho neprovedení by učinilo provedení takového důkazu neopakovatelným. Žalovaný resp. správní orgán I. stupně skutečnost, že by hrozilo nebezpečí z prodlení, pokud by nebyl výslech proveden, žádným způsobem neodůvodňuje ani takovéto potenciální nebezpečí netvrdí. Skutečnost, že se svědek v minulosti opakovaně nedostavil k výslechu, nemohla být sama o sobě důvodem k tomu, aby správní orgán žalobkyni o předvedení svědka nevyrozuměl. Sama žalovaná pak na str. 6 napadeného rozhodnutí uvádí, že: „...*(n)einformováním odvolatelky o provedení výslechu svědka došlo k závadnému zásahu do práv odvolatelky. (...) Ministerstvo vnitra mělo v řádném předstihu vyrozumět odvolatelku prostřednictvím jejího zmocněného zástupce o tom, že účast bývalého manžela na výslechu zajišťuje prostřednictvím jeho předvedení. Mezi datem vzniku usnesení č. j. OAM-3688-38/ZR-2011 o předvedení bývalého manžela k výslechu a datem výslechu bývalého manžela dne 14. 10. 2015 uběhlo 11 dní, tudíž je zřejmé, že Ministerstvo vnitra mohlo řádně s předstihem vyrozumět odvolatelku prostřednictvím jejího zmocněného zástupce o dalším pokusu o provedení důkazu za použití zajišťovacího prostředku.*“ S tímto názorem žalované se krajský soud ztotožňuje a uvádí, že pro výslech předvolaného svědka nebyly z důvodu nevyrozumění žalobkyně o prováděném výslechu splněny všechny podmínky a výslech svědka resp. protokol o jeho výslechu byl získán v rozporu se zákonem. V postupu správního orgánu, který nevyrozuměl v dostatečném předstihu žalobkyni o konaném výslechu svědka, krajský soud shledává procesní vadu spočívající v porušení závazného procesního postupu při provádění důkazu, který je upraven v § 51 odst. 2 správního řádu.

Žalovaná ve svém rozhodnutí upozornila, že ne každá vada řízení však způsobuje nezákonnost rozhodnutí správního orgánu. S tímto názorem krajský soud souhlasí, přesto však musí konstatovat, že o takový případ se ve věci žalobkyně nejedná. Je pravdou, že z judikatury Nejvyššího správního soudu (např. rozsudek ze dne 2. 8. 2013 č. j. 4 As 28/2013 – 24, dostupný na www.nssoud.cz) vyplývá, že i pokud je ve správním řízení použit důkaz získaný v rozporu se zákonem, nemusí to být vždy bez dalšího důvod pro zrušení rozhodnutí správního orgánu pro vady řízení ve smyslu ust. § 76 odst. 1 s.ř.s. Zásadní otázkou, kterou však soud musí hodnotit při zvažování, zda pochybení při provádění určitého důkazu představuje vadu ve smyslu ust. § 76 odst. 1 s.ř.s., je, jestli lze i při odhlédnutí od nezákonného důkazu z ostatních důkazů provedených ve správním řízení učinit jednoznačný závěr, že skutkový stav, který vzal správní orgán za základ napadeného rozhodnutí, ob stojí. Jestliže skutkové závěry správních orgánů nemohou obstát bez použití

důkazu, který byl získán v rozporu se zákonem, je třeba dovodit, že došlo k podstatnému porušení ustanovení o správním řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé, ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 3. 2009 č. j. 5 Afs 51/2008 – 95). V daném případě je krajský soud toho názoru, že výslech J.K., který byl proveden v rozporu se zákonem, je pro rozhodnutí ve věci klíčový. Krajský soud nesouhlasí s názorem žalované, že ve správním řízení byl i přes vadu nezákonného důkazu zjištěn ve smyslu ust. § 3 správního řádu stav věci takovým způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Žalovaná se domnívá, že stav věci ve smyslu ust. § 3 správního řádu je dostatečně zjištěn a podložen doznáním bývalého manžela žalobkyně pana J.K. (v protokolu o výslechu podezřelého ze dne 7. 12. 2009), usnesením Okresního soudu v Liberci o zastavení trestního stíhání bývalého manžela ze dne 25. 1. 2010 č. j. 37 T 305/2009-101 a výslechem žalobkyně. Soud je na rozdíl od žalované toho názoru, že ani tyto podklady dostatečně nenapomáhají ke zjištění stavu věci v souladu s ust. § 3 správního řádu. Žalobce nebyl v trestním řízení probíhajícím u Okresního soudu v Liberci, ve kterém byl stíhán pro podezření ze spáchání trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území republiky, pravomocně uznán vinným ze spáchání tohoto trestného činu. Usnesení o zastavení trestního stíhání ze dne 25. 1. 2010 č. j. 37 T 305/2009-101 pak nemůže takovýto rozsudek nahradit a samo o sobě neprokazuje, že žalobkyně uzavřela manželství s panem J.K. účelově resp., že byl spáchán trestný čin, pro který byl J.K. stíhán. Skutečnosti obsažené v citovaném usnesení o zastavení nejdou ani podpořit skutečnostmi zjištěnými v záznamech o podání vysvětlení, které byly sepsány s osobami vyslechnutými v rámci trestního řízení a které jsou založené v příloženém trestním spise. Tyto úřední záznamy totiž nelze použít ve správním řízení jako důkazní prostředek (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 9. 2010 č. j. 1 As 34/2010-73). Správním orgánem zjištěný skutkový stav nemůže dostatečným způsobem doložit ani protokol o výslechu podezřelého ze dne 7. 12. 2009 obsažený v příloženém trestním spise, ve kterém J.K. vypověděl, že sňatek s žalobkyní byl uzavřen účelově. Na základě této výpovědi nebylo následně pravomocně rozhodnuto o vině J.K. za spáchání trestného činu napomáhání k neoprávněnému pobytu na území a nemůže tak doložit skutkový stav věci takovým způsobem, aby o něm nevystaly důvodné pochybnosti.

Právo účastníka řízení být vyrozuměn o prováděném úkonu a být u něj přítomen je jedním ze základních procesních práv a zajišťuje mimo jiné provedení zásady ve smyslu ust. § 4 odst. 3 a 4 správního řádu. Soud se tak v daném případě ztotožňuje s názorem žalobkyně, že pro zachování jejich procesních je důležité, aby mohla být u prováděného výslechu svědka J.K. přítomna a aby mohla klást vyslýchanému otázky. Z dosavadního obsahu správního spisu vyplývá, že výpovědi žalobkyně a jejího bývalého manžela jsou diametrálně rozdílné a konfrontace svědka s dotazy žalobkyně při jeho výslechu by mohla pomoci zjistit stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti. Pokud bylo právo žalobkyně pokládat svědkovi dotazy upozaděno, mohla být žalobkyni upřena možná dokonce jediná možnost prokázat ve správním řízení svá tvrzení.

Vzhledem ke skutečnosti, že pro danou věc klíčový výslech svědka J.K., provedený dne 14. 10. 2015, byl proveden v rozporu se zákonem a z dalších podkladů ve správním spisu nelze mít stav věci za zjištěný takovým způsobem, o němž nejsou důvodné pochybnosti, jedná se o podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé ve smyslu ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. Z uvedeného důvodu soud žalobou napadené rozhodnutí bez jednání zrušil a současně podle

ust. § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací k dalšímu řízení žalované. Protože v řízení před správními orgány bude nutné doplnit dokazování, zrušil v souladu s ust. § 78 odst. 3 s. ř. s. i rozhodnutí správního orgánu I. stupně.

Vzhledem k existenci shora uvedené vady řízení dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s., pro kterou krajský soud zrušil napadené rozhodnutí i rozhodnutí správního orgánu I. stupně, se krajský soud nezabýval z důvodu nadbytečnosti dalšími žalobními námitkami žalobkyně.

V. Náklady řízení

Rozhodnutí o nákladech řízení vychází z ust. § 60 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní. Žalobkyni, která v řízení dosáhla procesního úspěchu, soud přiznal náhradu nákladů řízení ve výši 12.228 Kč. Tato náhrada je představována uhrazeným soudním poplatkem v celkové výši 4.000 Kč (3.000 Kč za žalobu + 1.000 Kč za návrh na přiznání odkladného účinku žalobě) a dále odměnou za právní zastoupení žalobkyně za dva úkony právní služby po 3.100 Kč, dvakrát náhradu hotových výdajů po 300 Kč (příprava a převzetí zastoupení, sepsání a podání žaloby ve smyslu § 11 odst. 1 písm. a), d) a § 13 vyhl. č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb). Jelikož je zástupce žalobkyně plátcem daně z přidané hodnoty, byla odměna zástupce za poskytnuté úkony právní služby a náhrada hotových výdajů navýšena o daň z přidané hodnoty ve výši 21 %.

Soud žalobkyni nepřiznal jí požadované náklady za jeden úkon právní služby (účast na ústním jednání), jelikož bylo rozhodnuto podle ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. ústní jednání ve věci se nekonalo.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost do dvou týdnů po jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

V Plzni dne 21. března 2018

JUDr. Václav Roučka, v.r.
předseda senátu

Za správnost: K.